

Persbericht Adviesraad Internationale Vraagstukken

3 juli 2020

Regulering van online content: naar een herijking van het Nederlandse internetbeleid

Het internet is lange tijd bejubeld als forum van vrije informatie-uitwisseling, als aanjager van mensenrechten en als motor van innovatie en economische groei. Het open en vrije karakter ervan is essentieel. Het is bovendien een instrument om fundamentele rechten te beschermen en te bevorderen, en het belang daarvan zichtbaar te maken en te houden. Tegelijkertijd is in toenemende mate duidelijk geworden dat het internet, ondanks zijn grote waarde, ook grote maatschappelijke schade kan aanrichten.

Een duivels dilemma

Niet ingrijpen in de online dynamiek kan leiden tot discriminatie, aantasting van de veiligheid, en ondermijning van andere democratische en rechtsstatelijke beginselen. Maar regulering van online content levert duivelse dilemma's op. Meer reguleren kan immers leiden tot een aantasting van de vrijheid van meningsuiting, het recht op toegang tot informatie, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de vrijheid van ondernemerschap. Bij de keuze voor regulering en de vorm daarvan zal steeds een balans moeten worden gevonden tussen verschillende rechten en belangen. Dit is een precair proces.

De AIV adviseert het kabinet om beleid te ontwikkelen op basis van de volgende uitgangspunten:

Herijking van het Nederlandse internetbeleid

Het huidige Nederlandse internetbeleid leunt traditioneel sterk op zelfregulering door de internetsector. Dit draagt het risico in zich dat internetplatforms een te grote zeggenschap krijgen over zowel regelgeving als handhaving en toezicht. De AIV meent dat in een democratische rechtsstaat de uiteindelijke zeggenschap in publieke handen dient te blijven, juist in een veld waar de private sector anders domineert. Hierbij is het van belang het open en vrije karakter van het internet op basis van democratische en rechtsstatelijke waarden te bevorderen en verdedigen.

Nederland moet zich actief inzetten voor internationale normstelling, transparantie en toezicht

Nederland moet in Europees verband het initiatief nemen in multistakeholder-organisaties internationale normstelling te stimuleren die is verankerd in bestaande mensenrechtstandaarden. Concreet kan gedacht worden aan het initiëren van een Europese multistakeholder-taskforce die reguleringsopties van schadelijke online content in beeld brengt. Aansluitend op normstelling moet een toezichtmechanisme worden ontwikkeld. Een eerste stap in die richting is dat Nederland zich in Europees en in multistakeholder-verband hard maakt voor het transparant maken van het beleid van internetplatformen voor het identificeren en verwijderen van schadelijke content.

Een zorgplicht voor internetplatformen, onder duidelijke randvoorwaarden

Gezien de grote maatschappelijke verantwoordelijkheid die internetplatformen hebben bij het tegengaan van schadelijke online content is het van belang dat internetplatformen een zorgplicht krijgen. Bij het opstellen van regels voor zorgplicht en aansprakelijkheid dient rekening te worden gehouden met de aard, omvang en marktmacht van internetplatformen. Ook dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met ongewenste neveneffecten die mensenrechten kunnen schaden, zoals zelfcensuur en het uitoefenen van meer controle over de inhoud.